

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради ДонДУВС
від 28.06.2023 року
протокол №18

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ДонДУВС
від 29.06.2023 року, № 389

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітні програми Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – Положення) є основним нормативним документом, що визначає порядок розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх (освітньо-професійних / освітньо-наукових) програм у Донецькому державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет).

Освітня діяльність на кожному рівні вищої освіти здійснюється за відповідними освітніми (освітньо-професійними / освітньо-науковими) програмами (далі – ОП).

Положення розроблено відповідно до:

законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»; «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти»;

постанов Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (зі змінами), від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами), від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами);

наказів Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»; від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29.08.2019 (протокол № 9);

організаційно-розпорядчих документів Університету.

1.3. Метою Положення є вдосконалення організації розроблення, впровадження та реалізації ОП, вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

1.4. Основними стейкхолдерами ОП є:

абітурієнти, здобувачі вищої освіти, випускники;

науково-педагогічні працівники;

роботодавці;

акредитаційні інституції тощо.

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Вимоги до ОП визначаються стандартами вищої освіти та професійними стандартами, а також організаційними документами Університету, що містять його місію, стратегічні напрями розвитку та цінності.

2.2. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до ОП:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформований у програмних результатах навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (за наявності).

2.3. ОП започатковується в межах ліцензованої спеціальності відповідно до стандартів вищої освіти та професійних стандартів. В рамках однієї спеціальності Університетом можуть реалізовуватись декілька ОП.

2.4. Види ОП:

Рівень освіти	Ступінь освіти	Освітня програма	Обсяг ОП, кредитів ЄКТС
Перший	Бакалавр	Освітньо-професійна	180-240
Другий	Магістр	Освітньо-професійна	90-120
		Освітньо-наукова	120
Третій	Доктор філософії (PhD) (перший науковий ступінь) на основі ступеня магістра	Освітньо-наукова	30-60

2.5. Обсяг ОП, що не передбачає здобуття ступеня вищої освіти (програми підвищення кваліфікації), визначається в годинах.

Нормативна тривалість навчання за ОП визначається в академічних роках. Для рівнів вищої освіти навчальне навантаження здобувача вищої освіти денної форми зазвичай становить 60 кредитів ЄКТС за один академічний рік. Тривалість за заочною формою навчання може перевищувати термін навчання за денною формою. Тривалість академічного року на випускних курсах може бути меншою ніж 12 місяців.

3. ПРОЦЕДУРА ВІДКРИТТЯ, РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Запровадженню нової ОП передуює аналіз та оцінювання доцільності її запровадження, який проводиться ініціативною групою. До складу ініціативної групи можуть входити: здобувачі вищої освіти, представники органів курсантсько-студентського самоврядування та молодих вчених, випускники, роботодавці, академічна спільнота та інші стейкхолдери.

3.2. Аналіз та оцінювання доцільності запровадження ОП проводиться з метою встановлення суспільної потреби, моніторингу ринку освітніх послуг та можливостей позиціонування на ньому цієї ОП.

Обґрунтування доцільності запровадження ОП формується ініціативною групою від факультету. Для обґрунтування необхідно:

визначити фактори, які вплинули на рішення щодо відкриття ОП (аналіз ринку освітніх послуг і ринку праці, на які орієнтована програма, можливостей майбутнього працевлаштування здобувачів вищої освіти тощо);

здійснити оцінку рівня забезпечення можливого освітнього процесу (відповідність групи забезпечення ОП акредитаційним вимогам, опис навчальних дисциплін та інших видів навчальної діяльності обов'язкових компонентів ОП, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу тощо);

проаналізувати контингент здобувачів вищої освіти за даною або спорідненою спеціальністю у різних закладах вищої освіти та сформувані прогнозовані показники кількості абітурієнтів на найближчі три роки на ОП, що відкривається;

проаналізувати відповідність ОП вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті.

3.3. У разі прийняття рішення про запровадження нової ОП, навчально-методичний відділ, розробляє проект наказу про затвердження складу робочої (проектної) групи зі спеціальності.

3.4. Робоча (проектна) група – визначена наказом ректора Університету група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які працюють в Університеті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної робочої (проектної) групи цього чи іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектною групи з цієї ж спеціальності в Університеті).

3.5. Керівником робочої (проектної) групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше трьох років. Керівник робочої (проектної) групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими робочими (проектними) групами, за винятком керівництва робочими (проектними) групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в Університеті.

3.6. За запитом робочої (проектної) групи відповідні структурні підрозділи Університету зобов'язані надати у визначений керівником групи (гарантом ОП) термін, відомості, які необхідні для розроблення ОП.

3.7. Робоча (проектна) група розробляє ОП відповідно до затвердженої форми (Додаток 1) та, з метою залучення зацікавлених сторін до розробки та реалізації ОП, оприлюднює її на офіційному сайті Університету для громадського обговорення, результати якого можуть бути використані під час формування ОП.

3.8. Після громадського обговорення керівник групи (декан відповідного факультету, завідувач кафедри) надає її на затвердження Вченою радою Університету.

3.9. Одночасно з Рішенням Вченої ради Університету про затвердження ОП, затверджується і навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП.

3.10. Затверджена ОП розміщується на офіційному сайті Університету.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Структура ОП¹:

титульний лист;
преамбула;
профіль ОП;
перелік компонентів ОП та їх логічна послідовність;
форма атестації здобувачів вищої освіти;
матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОП;
матриця забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП.

5. МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Моніторинг ОП здійснюється з метою встановлення досяжності визначених цілей та результатів навчання.

5.2. Моніторинг ОП може передбачати: щорічне опитування, анкетування, інтерв'ювання учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП (здобувачі, науково-педагогічні працівники); опитування випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів; перевірку залишкових знань здобувачів Університету тощо.

5.3. Результати моніторингу можуть стати підставами для відповідних змін в ОП.

6. ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Перегляд освітньої програми в Університеті проводиться щорічно (або два рази на рік за належної аргументації) за результатами моніторингу.

Перегляд освітньої програми може здійснюватися на підставі експертного висновку галузевої експертної ради та звіту експертів Національного агентства забезпечення якості вищої освіти.

6.2. Ініціаторами процедури перегляду є безпосередні учасники реалізації освітньої програми, внутрішні та зовнішні стейкхолдери.

6.3. В результаті аналізу та обговорення пропозицій щодо перегляду освітніх програм на усіх рівнях приймаються такі рішення:

6.4. Внесення змін до освітньої програми здійснюється на підставі результатів оцінювання якості її реалізації,

6.5. Внесення змін в ОП проводиться відповідно до документованої процедури та вводиться в дію наказом ректора.

6.6. Внесення змін в ОП є допустимим за умови оновлення не більше 50% від її загального обсягу за весь період дії програми. За інших умов передбачено процедуру перезатвердження з випуском нової редакції ОП.

¹ Структура може корегуватись з врахуванням стандарту вищої освіти за спеціальністю

6.7. Після проведення процедури перегляду освітньої програми усі зацікавлені сторони обов'язково інформуються щодо прийнятого рішення (оприлюднення на офіційних інформаційних ресурсах Університету).

6.8. Призупинення реалізації освітньої програми. За обставин, при яких подальша реалізація освітньої програми є неможливою або не доцільною, необхідно призупинити освітню програму шляхом припинення набору здобувачів вищої освіти на перший курс.

6.9. На підставі рішень Вчена рада Університету може прийняти рішення щодо призупинення набору на освітню програму та визначення стратегії подальшого навчання здобувачів вищої освіти старших курсів.

7. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

7.1. ОП може бути закрита та вилучена з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

набір здобувачів вищої освіти на ОП було попередньо призупинено і здійснено випуск;

результати моніторингу реалізації ОП свідчать про низький рівень зацікавленості у програмі внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (негативні відгуки здобувачів вищої освіти/випускників, негативні відгуки роботодавців, у яких працюють випускники тощо);

відсутність необхідного кадрового, інформаційного та навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення;

у результаті змін у нормативних документах (стандартах вищої освіти тощо), що унеможливають реалізацію програми;

збитковість програми у сукупності з іншими факторами;

відсутність набору здобувачів вищої освіти на програму протягом двох навчальних років поспіль.

7.2. Усі перелічені критерії можуть бути висвітлені в обґрунтуванні закриття ОП, що готує гарант, робоча група та декана факультету, де реалізується ОП. Закриття програми обов'язково погоджується з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, з урахуванням можливих наслідків. Підстави щодо закриття ОП розглядаються на засіданні Вченої ради Університеті, яка й ухвалює остаточне рішення.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Зміни і доповнення до Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету в тому ж порядку, що й саме Положення.

Титульний лист

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА (НАУКОВА) ПРОГРАМА
«Назва ОПП/ОНП»
першого/другого/третього рівня вищої освіти
за спеціальністю _____
назва галузі знань _____
кваліфікація: назва кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____/_____/_____
(протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.
(наказ № _____ від " __ " _____ 20__ р.)

I. ПРЕАМБУЛА

Гарант освітньо-професійної програми:

Члени проектної групи:

1.
2. ...
3. ...

Особи, що залучені до роботи проектної групи (за згодою):

1.
2. ...
3. ...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Донецького державного університету внутрішніх справ.

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності «.....»
(за спеціалізацією «.....»)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу освіти та структурного підрозділу	
Ступінь освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Якщо за результатами успішного виконання ОПП заклад вищої освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма галузі знань«.....» зі спеціальності «.....»
Тип диплому на обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний. Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки.
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОПП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації.
Цикл/рівень	Приклад: НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності, вказується, що обмежує перехід на дану ОПП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії ОПП до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.

2 – Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в кількох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується - перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО ОП може мати академічну або прикладну орієнтацію. Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає ЗВО (автономія)
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної ОП.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	
ЗК 2	
ЗК 3	
ЗК 4	
ЗК 14	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК 1	
СК 2	
СК 3	
СК 4	
СК 24	
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	
ПРН 2	
ПРН 3	
ПРН 4	
ПРН 26	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проєкти, які

	передбачають включене навчання здобувачів вищої освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП * Подається у вигляді таблиці.

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1.			
ОК 2.			
.....			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОПП			
Вибірковий блок 1 (за наявності)			
ВК 01			
ВК 02			
....			
Вибірковий блок 2 (за наявності)			
.....			
Загальний обсяг вибіркових компонент:			
Загальний обсяг освітньо-професійної програми:			

2.2. Структурно-логічна схема ОПП.

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент ОП. Рекомендується представляти у вигляді графа.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною ОП та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу.

Заклади вищої освіти самостійно визначають механізми реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін.

Семестр	Освітні компоненти
1 семестр	OK1, ...
2 семестр	OK3,
3 семестр	OK2, OK10,, BK1, BK2,
4 семестр	OK11, OK13,, BK3, BK4, BK5,.....
5 семестр	OK12, OK14,, BK6, BK7,
6 семестр	OK15, OK29,....., BK8, BK9,
АТЕСТАЦІЙНІ ІСПИТИ	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до атестаційного іспиту (іспитів)	Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністюдля рівня вищої освіти. У разі відсутності програми ЄДКІ атестація проводиться у формі (вказати форму і назву навчальної дисципліни)

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОПП

Ком-поненти ОПП	Програмні компетентності					
	Загальні компетентності (ЗК)			Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
	ЗК 1	ЗК 2	СК 1	СК 2	...
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ						
OK 1		x	x		x	
OK 2	x					
....		x		x		x

